

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ-

վարչական գործի վարույթ չսկսելու մասին

«21» ապրիլի 2021թ.

ք. Երևան

ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի իրավաբանական վարչության պետ Արման Մնացականյանս, քննելով մաքսային ձևակերպումների մասնագետներ Արտակ Մկրտչյանի և Նորայր Մազմանյանի վերաբերյալ նյութերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի՝

ՀՀ ՊԵԿ հետքացթողումային հսկողության վարչության աշխատակիցները, ղեկավարվելով Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքի 332-րդ և «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 133-րդ հոդվածներով, իրականացրել են կամերալ մաքսային ստուգում «ՊԵՌՆՈ ՌԻԿԱՐ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲ ընկերությունում և հայտնաբերել, որ «ՊԵՌՆՈ ՌԻԿԱՐ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲ ընկերության անվամբ 2018 թվականի մի շարք ապրանքների հայտարարագրերով «Վիսկի» նկարագրությամբ ապրանքները հայտարարագրվել են համապատասխանաբար ԵԱՏՄ ԱՏԳ ԱԱ 2208 30 710 00, ԱՏԳ ԱԱ 2208 30 820 00, ԱՏԳ ԱԱ 2208 40 390 00, ԱՏԳ ԱԱ 2208 30 110 00, ԱՏԳ ԱԱ 2208 30 880 00 ծածկագրերով:

Ուսումնասիրության ընթացքում պարզվել է, որ վերը նշված ԱՀ-ներով «Բացթողում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով հայտարարագրված (վիսկի, ռոմ և այլ սպիրտային թուրմեր) ապրանքների համար ակցիզային հարկի հաշվարկված և վճարված գումարների չափերը չեն համապատասխանում Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) այդ ապրանքների հարկման բազայի նկատմամբ Օրենսգրքով սահմանված՝ ակցիզային հարկի 2018թ. հունվարի 1-ից գործող դրույքաչափի կիրառմամբ՝ գանձման ենթակա ակցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի գումարների չափերին:

Իրականացված կամերալ մաքսային ստուգման արդյունքում 16.03.2021թ. կազմվել է թիվ 0021-Ա ակտը և «ՊԵՌՆՈ ՌԻԿԱՐ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲ ընկերությանն առաջարկվել է կատարել վերահայտարարագրում՝ վճարելով պակաս վճարված մաքսային վճարները: Կամերալ մաքսային ստուգման նյութերն ուղարկվել են ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչություն մաքսային կանոնների խախտման հատկանիշների հարցը պարզելու համար:

ՀՀ ՊԵԿ իրավաբանական վարչությունը 05.04.2021թ. թիվ Ն/11-3/52743-2021 գրությամբ հարցում է կատարել ՀՀ ՊԵԿ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների վարչություն՝ պարզելու համար, թե ավտոմատ համակարգի կողմից ի՞նչու է Արարատյան մաքսատուն-վարչությունում մի շարք ապրանքների հայտարարագրերով մաքսային ձևակերպում ստացած ակոհոլային խմիչքների համար հարկ վճարողի կողմից ակցիզային հարկը հաշվարկվել և վճարվել ապրանքի մաքսային արժեքի 66 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան 1 լիտր 100% սպիրտի վերահաշվարկի արդյունքում ստացված համապատասխան ապրանքի քանակի (լիտր) և 3970 դրամ սահմանված դրույքաչափի արտադրյալի արդյունքում ստացված գումարի չափով, այլ ոչ ապրանքի մաքսային արժեքի 66 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան հայտարարագրված **ապրանքի քանակի (ծավալի)**՝ լիտրի և 3970 դրամ սահմանված դրույքաչափի արտադրյալի արդյունքում ստացված գումարի չափով:

ՀՀ ՊԵԿ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների վարչության 07.04.2021թ. թիվ 4/55900-2021 պատասխան գրությամբ պարզաբանվել է, որ ապրանքների հայտարարագրերով ձեցիզային հարկի և ԱԱՀ-ի հաշվարկման անճշտությունը տեղի է ունեցել մաքսային միասնական ավտոմատացված համակարգի ծրագրային անհամապատասխանության արդյունքում, որը ներկայումս շտկվել է:

«Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքի մասին» պայմանագրի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 52-րդ հոդվածի համաձայն՝ մաքսատուրքերը, հարկերը հաշվարկվում են մաքսատուրքեր, հարկեր վճարողի կողմից, իսկ նույն հոդվածով սահմանված դեպքերում՝ մաքսային մարմնի կողմից: Մաքսատուրքերը, հարկերը մաքսային մարմնի կողմից հաշվարկվում են՝ մասնավորապես ապրանքների բացթողումից հետո մաքսային հսկողության անցկացման արդյունքների հիման վրա՝ մաքսատուրքերի, հարկերի ոչ ճիշտ հաշվարկում հայտնաբերելու դեպքում, այլ դեպքերում, երբ մաքսատուրքերը, հարկերը նույն Օրենսգրքին համապատասխան ենթակա են վճարման՝ մաքսատուրքերը, հարկերը նույն Օրենսգրքին համապատասխան ենթակա են վճարման՝ ապրանքների բացթողումից հետո ի հայտ եկած հանգամանքների կապակցությամբ, և ապրանքների նկատմամբ մաքսատուրքերը, հարկերը չեն հաշվարկվել վճարողի կողմից:

ՀՀ մաքսային օրենսգրքի 189-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն՝ մաքսային կանոնների խախտում է համարվում անձի կողմից կատարված անօրինական գործողությունը կամ անգործությունը, որն ուղղված է Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ և մաքսային ոլորտին առնչվող Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպման սահմանված կարգի դեմ, և որի համար սույն օրենսգրքով նախատեսված է պատասխանատվություն: Ֆիզիկական և պաշտոնատար անձինք մաքսային կանոնները դիտավորյալ կամ անզգուշորեն խախտելու համար ենթակա են պատասխանատվության:

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 279-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է, արդյոք, վարչական իրավախախտում, արդյոք, տվյալ անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ, արդյոք, նա ենթակա է վարչական պատասխանատվության:

Վերոշարադրյալ նորմերի համադրված վերլուծությունից ակնհայտ է, որ օրենսդիրը, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի ընդհանուր մասում սահմանելով վարչական իրավախախտման, այն կատարելու համար նախատեսված վարչական պատասխանատվության, վարչական տույժի և դրա նպատակների հասկացությունները, ինչպես նաև տույժ նշանակելու ընդհանուր կանոնները, որպես վարչական պատասխանատվության ընդհանուր սկզբունքներ ամրագրել է անձնական պատասխանատվության և «պատասխանատվությունը մեղքի համար» սկզբունքները: Նշված սկզբունքների էության շուրջ իր դիրքորոշումն է հայտնել նաև ՀՀ Սահմանադրական դատարանն իր 2014 թվականի հունիսի 3-ի թիվ ՍԴՈ-1153 որոշման մեջ հետևյալ հիմնավորումներով. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 9, 32 և 27 հոդվածների համադրված ուսումնասիրությունը վկայում է, որ վարչական պատասխանատվության սկզբունքներից է «պատասխանատվությունը մեղքի համար» սկզբունքը, ինչը նշանակում է, որ վարչական տույժը (պատասխանատվությունը) կարող է կիրառվել միայն վարչական իրավախախտում կատարելու մեջ մեղավոր անձի նկատմամբ:

Հետևաբար՝ մեղքը, որպես վարչական զանցակազմի սուբյեկտիվ կողմի պարտադիր տարր հանդիսանում է վարչական պատասխանատվության իրավական միակ նախապայմանն

ադրյալը: Նշված սկզբունքը սերտորեն առնչվում է նաև վարչական պատասխանատվության մեկ
սկզբունքի՝ անձնական պատասխանատվության սկզբունքին, որի համաձայն անձը ենթակա է
պատասխանատվության միայն անձամբ կատարած իրավախախտման համար...»:

Այսպիսով, նյութերով պարզվել է, որ «ՊԵՌՆՈ ՌԻԿԱՐ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲ ընկերության կողմից ՀՀ
ներմուծված և մաքսային ձևակերպումների մասնագետներ Արտակ Մկրտչյանի և Նորայր
Մազմանյանի կողմից Արարատյան մաքսատուն-վարչությունում մի շարք Ա/Հ-ներով
հայտարարագրված ավտոմոբիլային խմիչքների ակցիզային հարկի չափի հաշվարկումը կատարվել է ոչ
Արտակ Մկրտչյանի և Նորայր Մազմանյանի մեղքով, այսինքն՝ բացակայում է մաքսային կանոնների
խախտման կազմը, ինչը հիմնավորվում է 2018 թվականի մի շարք ապրանքների հայտարարագրերով,
և ՀՀ ՊԵԿ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների վարչության պատասխան գրությամբ:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով ՎԻՎ ՀՀ օրենսգրքի 247-րդ հոդվածի 1-ին կետով, ՀՀ
մաքսային օրենսգրքի 206 և 208-րդ հոդվածներով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի՝

1. Արտակ Մկրտչյանի և Նորայր Մազմանյանի նկատմամբ վարչական գործի վարույթ չսկսել՝
իրավախախտման կազմի բացակայության պատճառաբանությամբ:
2. Որոշման մասին հայտնել Ա. Մկրտչյանին և Ն. Մազմանյանին:

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ՝

ԱՐՄԱՆ ՄԱՅԱԿԱՆՅԱՆ